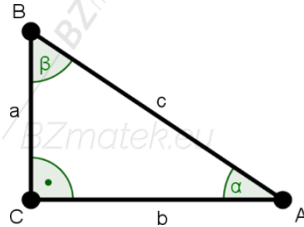

Hegyszögek szögfüggvényei

Az α hegyesszöggel rendelkező derékszögű háromszögek egymáshoz hasonlóak, mert szögeik megegyeznek. Így oldalhosszaik aránya mindig állandó. Az α szögtől függő arányokra vezetjük be a szögfüggvényeket: értelmezési tartománya a hegyesszögek, érték készlete a pozitív valós számok, vagyis minden hegyesszöghöz hozzárendelünk egy pozitív valós számot.

DEFINÍCIÓ: (Hegyszög szinusa)

Derékszögű háromszögben a hegyesszöggel szemközti befogó és az átfogó hosszának arányát a hegyesszög szinuszának nevezzük.

Jelölés: $\sin \alpha = \frac{\text{szöggel szemközti befogó}}{\text{átfogó}}$.

Ábrán: $\sin \alpha = \frac{a}{c}$.

DEFINÍCIÓ: (Hegyszög koszinusa)

Derékszögű háromszögben a hegyesszög melletti befogó és az átfogó hosszának arányát a hegyesszög koszinuszának nevezzük.

Jelölés: $\cos \alpha = \frac{\text{szöggel melletti befogó}}{\text{átfogó}}$.

Ábrán: $\cos \alpha = \frac{b}{c}$.

DEFINÍCIÓ: (Hegyszög tangense)

Derékszögű háromszögben a hegyesszöggel szemközti befogó és a hegyesszög melletti befogó hosszának arányát a hegyesszög tangensének nevezzük.

Jelölés: $\text{tg } \alpha = \frac{\text{szöggel szemközti befogó}}{\text{szög melletti befogó}}$.

Ábrán: $\text{tg } \alpha = \frac{a}{b}$.

DEFINÍCIÓ: (Hegyszög kotangense)

Derékszögű háromszögben a hegyesszög melletti befogó és a hegyesszöggel szemközti befogó hosszának arányát a hegyesszög kotangensének nevezzük.

Jelölés: $\text{ctg } \alpha = \frac{\text{szög melletti befogó}}{\text{szöggel szemközti befogó}}$.

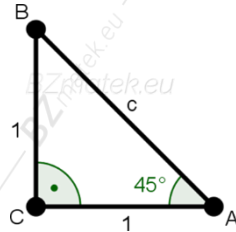
Ábrán: $\text{ctg } \alpha = \frac{b}{a}$.

Megjegyzés:

Az átfogó és az α hegyesszög melletti befogó hosszának arányát szekánsnak ($\sec \alpha$), az átfogó és az α hegyesszöggel szemközti befogó hosszának arányát koszekánsnak ($\text{cosec } \alpha$) nevezzük. Ezeket azonban a gyakorlatban nem alkalmazzuk.

Nevezetes szögek szögfüggvényei:

- 45°:

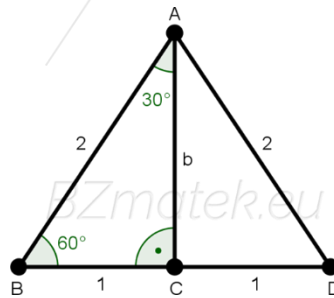
Írjuk fel a Pitagorasz – tételt: $1^2 + 1^2 = c^2$. Ebből azt kapjuk, hogy $c = \sqrt{2}$.

Ezek alapján a szögfüggvények értékei a következők:

$$\sin 45^\circ = \cos 45^\circ = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\operatorname{tg} 45^\circ = \operatorname{ctg} 45^\circ = \frac{1}{1} = 1$$

- 30° és 60°:

Írjuk fel a Pitagorasz – tételt: $1^2 + b^2 = 2^2$. Ebből azt kapjuk, hogy $b = \sqrt{3}$.

Ezek alapján a szögfüggvények értékei a következők:

$$\sin 30^\circ = \cos 60^\circ = \frac{1}{2}$$

$$\sin 60^\circ = \cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\operatorname{tg} 30^\circ = \operatorname{ctg} 60^\circ = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\operatorname{tg} 60^\circ = \operatorname{ctg} 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{1} = \sqrt{3}$$

Megjegyzés:

Táblázatba foglalva a kapott értékek:

	30°	45°	60°
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tg	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$
ctg	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

Összefüggések szögfüggvények között:

(1) Pótszögek szögfüggvényei:

TÉTEL:

Hegyesszög szinusza megegyezi pótszögének koszinuszával (és fordítva).
Jelöléssel: $\sin \alpha = \cos (90^\circ - \alpha)$ és $\cos \alpha = \sin (90^\circ - \alpha)$.

TÉTEL:

Hegyesszög tangense megegyezik pótszögének kotangensével (és fordítva).
Jelöléssel: $\operatorname{tg} \alpha = \operatorname{ctg} (90^\circ - \alpha)$ és $\operatorname{ctg} \alpha = \operatorname{tg} (90^\circ - \alpha)$.

(2) Trigonometrikus Pitagorasz – tétel:

TÉTEL:

Adott α hegyesszög szinuszának és koszinuszának négyzetösszege 1 – gyel egyenlő.
Jelöléssel: $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$.

Megjegyzés:

- Mivel a négyzetszámok mindig pozitívak, ezért a tételből adódik, hogy $0 \leq \sin^2 \alpha \leq 1$ és $0 \leq \cos^2 \alpha \leq 1$. Ezek alapján pedig $-1 \leq \sin \alpha \leq 1$ és $-1 \leq \cos \alpha \leq 1$.
- A $\operatorname{tg} \alpha$ és $\operatorname{ctg} \alpha$ bármilyen értéket felvehet, mert két -1 és 1 közé eső szám hányadosa.

(3) Összefüggés a négy szögfüggvény között:

TÉTEL:

Bármely α hegyesszög esetén: $tg \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$ és $ctg \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$.

TÉTEL:

Bármely hegyesszög tangense és kotangense egymás reciproka.

Jelöléssel: $tg \alpha = \frac{1}{ctg \alpha}$ és $ctg \alpha = \frac{1}{tg \alpha}$.

Az összefüggések alkalmazásai:

- Adott szögfüggvényekből az összes többi meghatározása (táblázat nélkül).
- Trigonometrikus egyenlőségek igazolása, kifejezések egyszerűbb alakra hozása.
- Trigonometrikus egyenletek megoldása.

Trigonometrikus egyenlőségek igazolásának módszerei:

- Az egyik oldalt addig alakítjuk, míg a másikkal egyenlő lesz.
- Külön – külön alakítjuk a két oldalt, amíg ugyanazzal lesznek egyenlők.
- Megmutatjuk, hogy a két oldalon szereplő kifejezések különbsége 0, vagy hányadosuk 1.

Megjegyzés:

- *A feladatmegoldás során, ha kiírjuk a szögfüggvény értékeit, akkor legalább 4 tizedesjegyre kerekítsünk. Pl.: $tg 25^\circ \approx 0,4663$.*
- *A számológéppel $ctg \alpha - t$ úgy számolhatunk, hogy helyette az $\frac{1}{tg \alpha}$ értékét keressük meg.*
- *Trigonometrikus kifejezés hatványát a következőképpen jelöljük: $(\sin \alpha)^2$ vagy $\sin^2 \alpha$.*
- *A vízszintestől felfelé történő elhajlást emelkedési szögnek, a vízszintestől lefelé történő elhajlást pedig depressziószögnek nevezzük.*

TÉTEL:

Ha egy háromszög két oldalának hossza a és b , az általuk közrefogott szög pedig a γ , akkor a

háromszög területe: $T = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$.

Gyakorló feladatok

K: középszintű feladat

E: emelt szintű feladat

1. (K) Szerkeszd meg az α hegyesszöget, ha ismert a következő: $\sin \alpha = \frac{2}{7}$!

2. (K) Szerkeszd meg az α hegyesszöget, ha ismert a következő: $ctg \alpha = 1$!

3. (K) Töltsd ki számológép segítségével a következő táblázatot!

α hegyesszög	$\sin \alpha$	$\cos \alpha$	$tg \alpha$	$ctg \alpha$
46°				
$32^\circ 18'$				
	0,2458			
		0,7531		
			2,6692	
				1,2345

4. (K) Határozd meg az α hegyesszög többi szögfüggvényét, az α kiszámítása nélkül!

a) $\sin \alpha = \frac{1}{7}$

b) $\cos \alpha = \frac{2}{3}$

c) $tg \alpha = \frac{5}{4}$

d) $ctg \alpha = \frac{2}{7}$

5. (K) Számítsd ki az α hegyesszög nagyságát!

a) $\sin (\alpha - 11^\circ) = \cos (\alpha - 7^\circ)$

b) $tg (\alpha - 36^\circ) = ctg (\alpha + 28^\circ)$!

6. (K) Számítsd ki számológép használata nélkül a következő kifejezések pontos értékét!

a) $\sin 30^\circ + \cos 60^\circ$

b) $2 \cdot \cos \frac{\pi}{6} \cdot \operatorname{tg} \frac{\pi}{3}$

c) $\sqrt{2} \cdot \sin 45^\circ - 7 \cdot \operatorname{ctg} \frac{\pi}{4}$

d) $\frac{\operatorname{tg} 45^\circ \cdot \sin 60^\circ}{\operatorname{ctg} 30^\circ}$

e) $\cos^2 \frac{\pi}{4} - \operatorname{tg}^2 \frac{\pi}{6} + \operatorname{ctg}^2 \frac{\pi}{3}$

7. (K) Számítsd ki számológép használata nélkül a következő kifejezések pontos értékét!

a) $\sin 40^\circ \cdot \operatorname{tg} 50^\circ \cdot \sin 50^\circ + \cos^2 50^\circ$

b) $(1 - \cos 15^\circ) \cdot (1 + \sin 75^\circ) + \cos 75^\circ \cdot \cos 15^\circ \cdot \operatorname{ctg} 15^\circ$

c) $\sin^2 17^\circ + \sin^2 73^\circ + \sin^2 53^\circ + \sin^2 37^\circ$

d) $\cos^2 20^\circ \cdot \operatorname{tg}^2 20^\circ + \operatorname{ctg} 50^\circ \cdot \operatorname{tg} 50^\circ + \sin^2 70^\circ$

e) $(1 - \cos 10^\circ) \cdot (1 + \sin 80^\circ) + \frac{1}{1 + \operatorname{tg}^2 10^\circ}$

8. (K) Egyszerűsítsd a következő kifejezéseket!

$$\sin \alpha \cdot \cos \alpha \cdot \operatorname{ctg} \alpha$$

$$(1 - \cos \alpha) \cdot (1 + \cos \alpha)$$

$$\frac{\operatorname{tg} \alpha}{\sin \alpha}$$

$$\frac{1}{1 + \operatorname{tg}^2 \alpha}$$

$$\operatorname{ctg}^2 \alpha \cdot (\cos^2 \alpha - 1)$$

$$\frac{\sin^2 \alpha - 1}{1 - \cos^2 \alpha}$$

$$\frac{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha}{\sin \alpha + \cos \alpha}$$

$$\frac{\cos^3 \alpha - \sin^3 \alpha}{1 + \sin \alpha \cdot \cos \alpha}$$

$$\frac{\sin^4 \alpha - \cos^4 \alpha}{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha}$$

9. (E) Egyszerűsítsd a következő kifejezéseket!

$$\frac{2 \cdot \sin \alpha \cdot \cos \alpha + 1}{\sin \alpha + \cos \alpha}$$

$$\frac{\cos^2 \alpha}{\sin \alpha - \cos \alpha} \cdot \frac{\operatorname{tg}^2 \alpha - 1}{\sin \alpha + \cos \alpha}$$

$$\frac{\cos^2 \alpha - \operatorname{ctg}^2 \alpha}{\operatorname{tg}^2 \alpha - \sin^2 \alpha}$$

$$\frac{1 + \operatorname{tg} \alpha + \operatorname{tg}^2 \alpha}{1 + \operatorname{ctg} \alpha + \operatorname{ctg}^2 \alpha}$$

$$\frac{1}{\sin^2 \alpha} - 1$$

$$\frac{1}{1 + \cos \alpha} + \frac{1}{1 - \cos \alpha}$$

$$\frac{\operatorname{tg}^2 \alpha - 1}{\operatorname{tg}^2 \alpha + 1} + \cos^2 \alpha$$

$$(1 + \operatorname{tg} \alpha)^2 + (1 - \operatorname{tg} \alpha)^2$$

$$\frac{\sin^2 \alpha - 1}{\cos^2 \alpha - 1} + \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{ctg} \alpha$$

10. (E) Írd egyszerűbb alakba a következő kifejezéseket, ha α hegyesszög!

$$\frac{\sin \alpha}{\sqrt{1 - \sin^2 \alpha}}$$

$$\frac{\operatorname{tg} \alpha}{\sqrt{1 + \operatorname{tg}^2 \alpha}}$$

$$\frac{\sin \alpha}{1 - \cos \alpha} \cdot \sqrt{\frac{1 - \cos \alpha}{1 + \cos \alpha}}$$

$$\cos \alpha \cdot \sqrt{1 + \operatorname{tg}^2 \alpha}$$

11. (E) Igazold különböző módszerekkel a következő egyenlőségeket!

$$1 + \operatorname{ctg}^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha}$$

$$\frac{\sin \alpha + \operatorname{tg} \alpha}{\operatorname{tg} \alpha} = 1 + \sin \alpha \cdot \operatorname{ctg} \alpha$$

$$\frac{1 + \sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{\cos \alpha}{1 - \sin \alpha}$$

12. (E) Bizonyítsd be, hogy a következő kifejezések értéke 1!

$$2 - \sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha$$

$$\frac{\cos^2 \alpha}{1 + \cos \alpha} \cdot \frac{\operatorname{tg}^2 \alpha}{1 - \cos \alpha}$$

$$\frac{1}{1 + \operatorname{tg}^2 \alpha} + \frac{1}{1 + \operatorname{ctg}^2 \alpha}$$

$$\cos^4 \alpha - \sin^4 \alpha + 2 \cdot \sin^2 \alpha$$

$$(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 - \frac{2}{\operatorname{tg} \alpha + \operatorname{ctg} \alpha}$$

$$\frac{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha + 1}{\sin^2 \alpha}$$

$$\frac{1 + \sin \alpha}{\cos \alpha} \cdot \frac{1 - \sin \alpha}{\cos \alpha}$$

$$\frac{\sin^3 \alpha + \cos^3 \alpha}{\sin \alpha + \cos \alpha} + \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$\frac{\sin^2 \alpha}{1 + \cos \alpha} + \cos \alpha$$

$$\frac{\operatorname{tg} \alpha}{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha} \cdot \frac{\operatorname{ctg}^2 \alpha - 1}{\operatorname{ctg} \alpha}$$

$$\sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha + 2 \cdot \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha$$

13. (E) Bizonyítsd be a következő egyenlőségeket!

$$(\operatorname{tg} \alpha + \operatorname{ctg} \alpha)^2 - (\operatorname{tg} \alpha - \operatorname{ctg} \alpha)^2 = 4$$

$$1 + \operatorname{tg}^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha}$$

$$\sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha + 3 \cdot \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha = 1$$

$$1 - \frac{1}{\cos^2 \alpha} = -\operatorname{tg}^2 \alpha$$

$$2 \cdot (\sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha) - 3 \cdot (\sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha) = -1$$

$$\frac{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha + 1}{\sin^2 \alpha} = 2$$

$$(\sin \alpha + \cos \alpha)^2 + (\sin \alpha - \cos \alpha)^2 = 2$$

$$\frac{\cos \alpha}{1 + \sin \alpha} = \frac{1 - \sin \alpha}{\cos \alpha}$$

$$(1 + \sin \alpha + \cos \alpha)^2 = 2 \cdot (1 + \sin \alpha) \cdot (1 + \cos \alpha)$$

$$\frac{\operatorname{tg} \alpha}{1 - 3 \cdot \operatorname{tg}^2 \alpha} \cdot \frac{\operatorname{ctg}^2 \alpha - 3}{\operatorname{ctg} \alpha} = 1$$

$$(\operatorname{tg} \alpha + \sqrt{3} \cdot \operatorname{ctg} \alpha)^2 - (\operatorname{tg} \alpha - \sqrt{3} \cdot \operatorname{ctg} \alpha)^2 = 4\sqrt{3}$$

$$\frac{1}{\cos^2 \alpha} - \operatorname{tg}^2 \alpha - \sin^2 \alpha = \cos^2 \alpha$$

$$\sqrt{\cos^4 \alpha + 4 \cdot \sin^2 \alpha} + \sqrt{\sin^4 \alpha + 4 \cdot \cos^2 \alpha} = 3$$

14. (E) Milyen α hegyesszögre teljesül a következő egyenlet?

a) $\operatorname{tg} \alpha + \operatorname{ctg} \alpha = 2$

b) $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + \operatorname{tg}^2 \alpha + \operatorname{ctg}^2 \alpha + \frac{1}{\sin^2 \alpha} + \frac{1}{\cos^2 \alpha} = 5$

15. (K) Jelölje a és b egy derékszögű háromszög befogóit, c pedig az átfogót. Az a oldallal szemben α , a b oldalla szemben β szög van. Add meg a táblázat hiányzó adatait! Az oldalak hosszát a megadott adatokkal számold ki!

a	b	c	α	β
23 cm	47 cm			
	15 cm	38 cm		
8 m			29°	
	33 dm		73° 54'	
		16 mm		$\frac{\pi}{15}$ (radián)

16. (K) Egy derékszögű háromszögben $b = 4,1$ cm és $\alpha = 41^\circ 14'$. Határozd meg a következőket: β ; K ; T ; r ; R !

17. (K) Egy háromszög két oldala $a = 8,4$ cm és $b = 9,7$ cm hosszú. Az általuk bezárt szög nagysága $\gamma = 106^\circ 42'$. Mekkora a háromszög területe?

18. (K) Egy háromszög területe $17,2 \text{ cm}^2$, két oldalának hossza pedig 6 cm és 8 cm . Számítsd ki a két adott oldal által közbezárt szög nagyságát! Hány megoldása van a feladatnak?
19. (K) Egy háromszögben $a = 4,8 \text{ cm}$, $b = 6,4 \text{ cm}$ és a közbezárt szög $\gamma = 48^\circ$. Mekkora az a oldalhoz tartozó m_a magasság?
20. (K) Egy háromszög egyik oldala 12 cm hosszúságú, a rajta lévő szögek nagysága 54° és 61° . Mekkora a háromszög területe?
21. (K) Egy derékszögű $ABC \Delta$ egyik hegyesszöge $\alpha = 50^\circ$, a szöggel szemközti befogója $a = 8 \text{ cm}$. Az A csúcsból kiinduló súlyvonal a P pontban, a szögfelező a Q pontban metszi az a befogót. Hány fokos szöget zár be az f_α szögfelező és az s_a súlyvonal?
22. (K) Egy rombusz átlói $8,6 \text{ cm}$, illetve $12,4 \text{ cm}$ hosszúak. Mekkora a szögei és az oldala?
23. (K) Egy paralelogramma két oldala 8 cm és 10 cm hosszúságú, az általuk bezárt szög 47° . Mekkora a paralelogramma területe?
24. (K) Egy trapéz egyik alapja $a = 8 \text{ cm}$, az alapon fekvő két szöge $\alpha = 72^\circ$, $\beta = 48^\circ$, magassága $m = 3 \text{ cm}$. Mekkora a trapéz kerülete, illetve területe?
25. (K) Egy trapéz párhuzamos oldalai 5 cm és 11 cm hosszúságúak. A 11 cm – es oldalon lévő szögek 43° és 57° nagyságúak. Mekkora a trapéz területe?
26. (K) Egy deltoid szimmetriaátlója $6,3 \text{ cm}$ hosszú, amelyet a 4 cm hosszúságú másik átló $16 : 5$ arányban oszt két részre. Mekkora a deltoid kerülete és területe? Mekkora a deltoid szögei?
27. (K) Egy 10 cm sugarú körhöz egy pontból 24 cm hosszúságú érintők húzhatók. Mekkora az érintési pontokat összekötő húr hossza? Mekkora az érintők hajlásszöge?

28. (K) Mekkora középponti szög tartozik az 5 cm sugarú körben a 4 cm hosszú húrhoz?
29. (K) Egy körben a középponttól 6 cm távolságra fekvő húrhoz 112° középponti szög tartozik. Mekkora a kör sugara, a húr hossza és a húr által a körből kimetszett kisebbik körszelet területe?
30. (K) Egy 8 m sugarú kör 7 m hosszúságú ívéhez mekkora húr tartozik?
31. (K) Egy 15 cm sugarú kört mekkora területű részekre osztja a 10 cm hosszú húrja?
32. (K) Mekkora a kör két párhuzamos húrja által határolt terület, ha a kör sugara 48 m , a húrok pedig 12 m , illetve 25 m távolságra vannak a kör középpontjától?
33. (K) Egy 10 cm sugarú körbe szabályos tízszöget rajzolunk. Mekkora a tízszög kerülete?
34. (K) Mennyi a szabályos nyolcszög területe, ha az oldala $a = 12\text{ cm}$?
35. (K) Egy szabályos ötszög területe 540 cm^2 . Mekkora a beírt és a köré írt kör területe?
36. (K) Egy $3,5\text{ m}$ hosszú létrát $2,8\text{ m}$ magas falhoz támasztunk. Hány fokos szöget zár be a létra a (vízszintes) talajjal? Milyen távolságra van a létra alja a faltól?
37. (K) Egy víztározóban egy bóját sodronnyal rögzítettek a fenékhez úgy, hogy a sodrony függőlegesen feszült ki. Néhány nap múlva 1 m – rel csökkent a vízmagasság a tározóban, ezért a sodrony 20° - os szöggel elhajlott a függőleges iránytól. Milyen hosszú volt a sodrony?

38. (K) Két, egymástól $7,2\text{ m}$ távolságra lévő oszlopra $7,8\text{ m}$ hosszú sodronyt kötnek fel, a földtől 10 m magasságban. A sodrony közepére nehéz tárgyat akasztanak. Mekkora távolságra van a földtől a tárgy akasztója? Mekkora szöveget zár be a tárgy felett a sodrony két fele?
39. (K) Egy épülettől 32 m távolságra az épület egyik ablakának felső széle $16^\circ 32'$, míg az alsó széle $14^\circ 2'$ emelkedési szög alatt látszik. Milyen magas az ablak?
40. (K) Egy 8 m széles út egyik oldalán egy ablakból a szemben levő házfal alját 39° lehajlási (depresszió) szöggel, tetejét 22° emelkedési szöggel látjuk. Milyen magas az a házfal?
41. (K) Egy lejtős út végén lévő templomtorony magasságát kell meghatározni. Az úton a torony aljától felfelé mérünk egy 60 m hosszúságú szakaszt. A szakasz végpontjából a torony csúcsa $4^\circ 28'$ emelkedési szögben látszik, míg az alja $22^\circ 15'$ lehajlási szög alatt látszik. Milyen magas a templomtorony?
42. (K) Egy 100 m hosszú, $15^\circ 30'$ hajlásszögben emelkedő út kezdetéről a végén lévő kilátó $12^\circ 45'$ nagyságú szög alatt látszik. Milyen magas a kilátó?
43. (K) Milyen magas az a torony, amely a torony aljától 50 m távolságra $1,5\text{ m}$ magasan elhelyezett műszer segítségével $23,5^\circ$ - os szöggel látható?
44. (K) Egy $3,77\text{ m}$ magas szobor számára olyan alapzatot kell készíteni, hogy a 14 m távolságban levő szemlélő, kinek szeme $1,57\text{ m}$ magasságban van a föld fölött, a szobor legmagasabb pontját 38° - os szög alatt lássa. Milyen magasnak kell az alapzatnak lennie?
45. (K) Egy út egyik oldalán egy ablakból, az út szintjétől $7,6\text{ m}$ magasságból egy szemben levő házfal alját 30° lehajlási szöggel, tetejét 25° emelkedési szöggel látjuk. Milyen magas a házfal?

46. (K) Egy folyam partjától 45 m távolságban van egy 20 m magas torony. Milyen széles a folyam, ha azt (a szélességet), a toronyba fölmenve, 18 m magasból 12° alatt látjuk?
47. (E) Valaki a folyó partján állva, a túlsó parton levő fát 60° alatt látja, ha pedig 40 lábbal tovább megy, a fát 30° alatt látja. Milyen széles a folyó és milyen magas a fa?
48. (E) Egy hegy csúcsáról egy folyó két átellenes pontját $25^\circ 1'$, illetve $37^\circ 22'$ lehajlási szög alatt látjuk. A folyó szélessége 350 m . Milyen magasan van a hegycsúcs a folyó felett, ha a két átellenes pontot összekötő egyenes átmegy a hegycsúcs síkra való merőleges vetületi talppontján?
49. (E) Közvetlenül egy folyó partján áll egy épület, amelynek két, egymás felett levő ablaka 9 m – re van egymástól. Milyen széles a folyó, ha az egyik ablakból $14^\circ 25'$ lehajlási szög, míg a másik ablakból $8^\circ 12'$ lehajlási szög alatt látjuk a folyó túlsó partját?
50. (E) Egy 670 m magas hegyről egy felhő 60° - os emelkedési szög alatt látszik. A hegy tövében lévő tóban a felhő tükörképe 70° - os lehajlási szög alatt látszik. Milyen magasan van a felhő a hegycsúcs felett?
51. (E) Egy hegy C csúcsát a hegy lábánál levő A pontból a vízszinteshez képest 60° - os szög alatt látjuk. Ha az A pontból a vízszintessel 30° - os szöget bezáró egyenes úton 1 km – t megyünk, akkor olyan B pontba jutunk, amelyre $\sphericalangle CBA = 135^\circ$. Milyen magas a hegy?

Felhasznált irodalom

- (1) Hajdu Sándor; 2003.; Matematika 10.; Műszaki Könyvkiadó; Budapest
- (2) Urbán János; 2009.; Sokszínű matematika 10; Mozaik Kiadó; Szeged
- (3) Ábrahám Gábor; 2010.; Matematika 10; Maxim Könyvkiadó; Szeged
- (4) Urbán János; 2014.; Sokszínű matematika feladatgyűjtemény 10; Mozaik Kiadó; Szeged
- (5) Czapáry Endre; 2006.; Matematika gyakorló és érettségire felkészítő feladatgyűjtemény III.; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (6) Czapáry Endre; 2009.; Geometriai feladatok gyűjteménye II.; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (7) Dr. Gyapjas Ferencné; 2002.; Matematika feladatgyűjtemény I.; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (8) Korányi Erzsébet; 1998.; Összefoglaló feladatgyűjtemény matematikából; Nemzeti Tankönyvkiadó; Budapest
- (9) Vancsó Ödön; 2005.; Egységes Érettségi Feladatgyűjtemény Matematika II.; Konsept H Könyvkiadó; Piliscsaba
- (10) Fuksz Éva; 2011.; Érettségi feladatgyűjtemény matematikából 9 – 10. évfolyam; Maxim Kiadó; Szeged
- (11) Fröhlich Lajos; 2005.; 15 próbaérettségi matematikából középszint - írásbeli; Maxim Kiadó; Szeged
- (12) Fröhlich Lajos; 2008.; 15 próbaérettségi matematikából középszint - írásbeli; Maxim Kiadó; Szeged
- (13) Fröhlich Lajos; 2006.; 15 próbaérettségi matematikából emeltszint - írásbeli; Maxim Kiadó; Szeged

- (14) Dobcsányi János; 2013.; Feladattornyok matematikából; Maxim Kiadó; Szeged
- (15) Dr. Ruff János; 2018.; Érettségi mintafeladatsorok matematikából; Maxim Kiadó; Szeged
- (16) Fröhlich Lajos; 2006.; Alapösszefüggések matematikából – emelt szint; Maxim Kiadó; Szeged
- (17) https://users.itk.ppke.hu/itk_dekani/files/matematika/list.html
- (18) Saját anyagok